

regulation of the procurement budget]. <http://lib.chdu.edu.ua/pdf/naukpraci/govermgmt/2012/208-196-24.pdf>

[Legal Act of Ukraine] (2014). <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/1197-18>

[Legal Act of Ukraine] (2010). <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1197-18/page>

[Legal Act of Ukraine] (2000). <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1490-14>

Ofitsiyni sait Derzhavnoi sluzhby statystyky. http://www.ukrstat.gov.ua/operativ/operativ2013/fin/zakup/zakup_u/zak413_u.htm

Ofitsiyni sait Natsionalnoi rady reform. http://reforms.in.ua/sites/default/files/upload/docs/7.1_20150514._nrc_public_procurement_presentation_v9_a4_dr.pdf

Ofitsiyni sait proektu «Harmonizatsiia system konkurentsii ta derzhavnykh zakupivel Ukrainy zi standartamy YeS. <http://competitionproject.org.ua/uk/publkac/pres-relzi/125-alexpeterticleujbl.html>

Shatkovskiyi, O. "Vid evoliutsii do revoliutsii" [From evolution to revolution]. <http://yur-gazeta.com/publications/practice/inshe/vid-evolyuciyi-do-revolyuuciyi.html>

"UhodaproAsotsiatsiiu" [Association Agreement]. http://www.kmu.gov.ua/kmu/control/ru/publish/article?art_id=246581344

"Zvit pro vykonannya Poriadku dennoho asotsiatsii ta Uhody pro asotsiatsiiu mizh Ukrainoiu ta I Evropeiskym Soiuzom" [Report on the implementation of the Association Agenda and Association Agreement between Ukraine and the European Union]. http://supportforukraine.com/mediafiles/files/impl_report_ua.pdf

УДК 332.14

МЕХАНІЗМИ ТА ІНСТРУМЕНТИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ РЕГІОНІВ УКРАЇНИ В ПРОЦЕСІ ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ

© 2015 БІЛИК Р. Р.

УДК 332.14

Білик Р. Р. Механізми та інструменти забезпечення економічної безпеки регіонів України в процесі децентралізації

Метою статті є обґрунтування прикладних механізмів та інструментів системного забезпечення економічної безпеки регіонів України в процесі децентралізованих перебудов виконавчої влади. Виявлено, що в Україні у значній кількості розроблено проекти законів, прийнято законодавчі акти та програмні документи, презентовано деклараційні положення децентралізації влади та реформування місцевого самоврядування. Підтверджено, що децентралізація влади в Україні є необхідним кроком з огляду на євроінтеграційний зовнішньополітичний та внутрішньоєкономічний курс розвитку держави. Однак встановлено, що адміністративно-територіальна реформа може як позитивно вплинути на економічну безпеку регіону, так і призвести до негативних результатів. Виявлено, що таке планування розвитку економіки регіону та забезпечення її безпеки, з одного боку, має свої ризики, а, з іншого – формує нові можливості та перспективи. Запропоновано комплексний механізм забезпечення економічної безпеки регіону, що включає інституційну, організаційну та економічну складові.

Ключові слова: економічна безпека, регіон, децентралізація, влада, механізм, інструмент.

Рис.: 1. **Табл.:** 2. **Бібл.:** 9.

Білик Ростислав Романович – кандидат економічних наук, доцент Чернівецького національного університету ім. Ю. Федьковича (вул. Коцюбинського, 2, Чернівці, 58012, Україна)

E-mail: rostik_biluk@mail.ru

УДК 332.14

UDC 332.14

Білик Р. Р. Механизмы и инструменты обеспечения экономической безопасности регионов Украины в процессе децентрализации

Целью статьи является обоснование прикладных механизмов и инструментов системного обеспечения экономической безопасности регионов Украины в процессе децентрализованных реорганизаций исполнительной власти. Выявлено, что в Украине в значительном количестве разработаны проекты законов, приняты законодательные акты и программные документы, представлены декларационные положения децентрализации власти и реформирования местного самоуправления. Подтверждено, что децентрализация власти в Украине является необходимым шагом, учитывая евроинтеграционный внешнеполитический и внутриэкономический курс развития государства. Впрочем, установлено, что административно-территориальная реформа может как положительно повлиять на экономическую безопасность региона, так и привести к негативным результатам. Обнаружено, что такое планирование развития экономики региона и обеспечения ее безопасности, с одной стороны, имеет свои риски, а с другой – формирует новые возможности и перспективы. Предложен комплексный механизм обеспечения экономической безопасности региона, включая институциональную, организационную и экономическую составляющие.

Ключевые слова: экономическая безопасность, регион, децентрализация, власть, механизм, инструмент.

Рис.: 1. **Табл.:** 2. **Библ.:** 9.

Білик Ростислав Романович – кандидат экономических наук, доцент Черновицкого национального университета им. Ю. Федьковича (ул. Коцюбинского, 2, Черновцы, 58012, Украина)

E-mail: rostik_biluk@mail.ru

Biluk R. R. Mechanisms and Tools to Ensure the Economic Security of the Regions of Ukraine in the Process of Decentralization

The article is aimed at substantiation of the applied mechanisms and tools for systemic ensuring the economic security of the regions of Ukraine in the process of decentralized reorganization of the executive powers. It has been revealed that in Ukraine a considerable number of projects of laws have been developed, legislation acts and policy documents have been passed, declarative provisions for the decentralization of powers as well as for reforming the local governance have been presented. It has been confirmed that the decentralization of powers in Ukraine is a necessary step, given the European integration course of the both foreign policy and the internal economic development of the State. However, it has been determined that an administrative-territorial reform may not only positively affect the economic security of region, but can lead to some negative results as well. It has been found that such planning of both the economic development of region and ensuring its security, on the one hand, has its risks, and on the other hand, generates new opportunities and prospects. A complex mechanism for ensuring economic security of the region, including institutional, organizational and economic constituents, has been proposed.

Key words: economic security, region, decentralization, powers, mechanism, tool.

Pic.: 1. **Tabl.:** 2. **Bibl.:** 9.

Biluk Rostislav R. – Candidate of Sciences (Economics), Associate Professor of Yuriy Fedkovych Chernivtsi National University (2 Kotsjubynskiyi Str., Chernivtsi, 58012, Ukraine)

E-mail: rostik_biluk@mail.ru

Економіка країни, яка формувалася на моделях тоталізації, колективізму та соціальної рівності та ще сьогодні притримується багатьох їх принципів у сфері адміністративного управління, не може повною мірою розвиватись та виконувати приналежні їй функції. Так, концентрація основних ресурсів країни в межах окремих виконавчих органів призводить до того, що зменшується ефективність їх використання, часто втрачається цільове призначення, збільшується корупційна складова у процесі розподілу. Відповідно адаптація економіки країни до міжнародного середовища уповільнюється, впровадження світових стандартів відбувається частково, а інвестиційно привабливими залишаються лише галузі ресурсного видобутку.

Об'єктивним є те, що ефективність забезпечення економічної безпеки регіону залежить від його спроможності самостійно, за рахунок власних ресурсів та згідно з чинним законодавством і в інтересах жителів громади вирішувати питання місцевого значення. Проте на сьогодні в переважній більшості регіонів України органи місцевого самоврядування неспроможні їх вирішувати через відсутність ефективних джерел фінансування, занепад інфраструктури (необхідних доріг, будівель, споруд), а також брак кадрів відповідної кваліфікації. Тому значна частина питань місцевого значення не вирішується належним чином – не утримується та не розвивається місцева інфраструктура, уповільнюється розвиток підприємництва, знижується рівень продуктивності зайнятості населення. Відтак, необхідною передумовою забезпечення економічної безпеки регіонів на сучасному етапі розвитку вітчизняної економіки є відмова від централізованої моделі та перехід до децентралізації влади, який передбачатиме побудову системи територіальної організації виконавчої влади, посилюючи їх конституційно-правовий статус.

Проблеми забезпечення економічної безпеки регіонів України широко досліджені у працях вітчизняних та зарубіжних науковців – О. Белова, Є. Бершеда, С. Білої, В. Борщевського, Т. Васильціва, Я. Жаліла, В. Жука, В. Кравціва, Н. Мікули, А. Мокія, М. Флейчук. Переваги та недоліки процесів децентралізації в економіці України розкрито в наукових працях О. Бабінової, І. Габи, Б. Данилишина, Т. Джиги, Л. Журека, І. Кононова, М. Лациби, Г. Макарова, О. Скрипнюка.

Науковцям вдалось обґрунтовано визначити напрями забезпечення економічної безпеки регіону та необхідні для децентралізації влади структурні зрушення в економіці країни. Проте недостатньо розкрито системно-структурні аспекти інституційно-нормативного, організаційно-структурного та економічно-ресурсного забезпечення економічної безпеки регіону в контексті децентралізаційних змін у виконавчій владі різних рівнів.

Метою статті є обґрунтування прикладних механізмів та інструментів системного забезпечення економічної безпеки регіонів України в процесі децентралізованих перебудов виконавчої влади.

У напрямі забезпечення економічної безпеки регіону через децентралізацію, яка проявлятиметься в розширенні його адміністративних повноважень і ресурсних

можливостей, насамперед зміниться пропорційність та механізм перерозподілу бюджетно-фінансових ресурсів. Так, завдяки збільшенню рівня фінансової автономії розробка та реалізація органами регіональної влади та місцевого самоврядування програм розвитку може мати закінчений характер та принести реальні економічні результати. Крім того, на загальнодержавному рівні децентралізація може створити такі умови, за яких між територіальними громадами виникатиме взаємна конкуренція за ресурси.

На сьогодні в Україні розроблено значну кількість проектів законів, прийнято законодавчих актів та програмних документів, презентовано деклараційні положення децентралізації влади та реформування місцевого самоврядування (табл. 1).

Першочергове значення для досягнення ефективного забезпечення економічної безпеки регіону мають законодавчі акти, що стосуються проведення місцевих виборів, налагодження співробітництва та процедур добровільного об'єднання територіальних громад, концептуальних засад регіональної політики. Зрозуміло, що перехід до практичного втілення усіх ідей та вирішення поставлених завдань децентралізації буде відбуватися після проведення місцевих виборів 2015 р.

Втім, сьогодні правова дія прийнятих законодавчих актів не забезпечує повною мірою реалізацію децентралізаційних процесів. Важливо, щоб імплементація усіх законодавчих змін приймала конституційний характер. Поряд з тим, за оцінками експертів, після внесення змін до Конституції в частині децентралізації необхідно додатково змінити близько 500 законодавчих актів [3; 4, с. 38–40; 7; 8].

Безперечно, здійснення децентралізації влади є необхідним кроком з огляду на євроінтеграційний зовнішньополітичний та внутрішньоєкономічний курс розвитку держави. Проте необхідно врахувати, що адміністративно-територіальна реформа може як позитивно вплинути на економічну безпеку регіону, так і призвести до негативних результатів. Звісно, як і всі інвестиційні проекти, таке планування розвитку економіки регіону та забезпечення її безпеки, з одного боку, має свої ризики, а з іншого – формує нові можливості та перспективи (табл. 2).

На нашу думку, сьогодні висока мобілізація органів місцевого самоврядування та бюджетних установ, які функціонують в умовах гострої нестачі коштів, характеризує лише низький рівень забезпечення економічної безпеки регіону. Так, значна подрібненість, незабезпеченість кваліфікованими кадрами та фінансова неспроможність місцевих органів державного управління зберігає їх неадекватність належним чином виконувати покладені на них зобов'язання та реалізовувати повноваження. Більше того, до кінця чітко незрозумілі економічні переваги регіону від децентралізації влади, оскільки такий захід спрямований на перспективу та ефективно буде реалізований лише за умов всебічного реального функціонування.

Згідно з припущеннями відомих економістів, політологів, науковців децентралізація влади сприятиме проведенню більш активної економічної та соціальної

Перелік інституційних документів забезпечення децентралізації влади в Україні

Законодавчі акти
Законодавчі акти «Про місцеві вибори», «Про співробітництво територіальних громад», «Про добровільне об'єднання територіальних громад», «Про засади державної регіональної політики», «Про ратифікацію Додаткового Протоколу до Європейської хартії місцевого самоврядування про право участі у справах органу місцевого самоврядування», «Про внесення змін до Бюджетного кодексу України щодо реформи міжбюджетних відносин», «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо децентралізації повноважень у сфері архітектурно-будівельного контролю та удосконалення містобудівного законодавства», «Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких законодавчих актів України щодо податкової реформи»
Постанови та розпорядження Кабінету Міністрів України «Про затвердження Методики формування спроможних територіальних громад», «Питання використання у 2015 році коштів державного фонду регіонального розвитку», «Про затвердження Державної стратегії регіонального розвитку на період до 2020 року», «Про внесення змін до плану заходів щодо реалізації Концепції реформування місцевого самоврядування та територіальної організації влади в Україні», «Про затвердження плану заходів щодо реалізації Концепції реформування місцевого самоврядування та територіальної організації влади в Україні»
Накази та рекомендації Міністерства регіональної політики та будівництва та житлово-комунального господарства «Про затвердження Примірних форм договорів про співробітництво територіальних громад», «Про утворення Робочої групи з питань реформування місцевого самоврядування та територіальної організації влади», методичні рекомендації щодо практичного застосування положень Закону України «Про співробітництво територіальних громад» в частині організації та юридичного оформлення співробітництва
Програмні документи Угода про Коаліцію депутатських фракцій «Європейська Україна», програма діяльності Кабінету Міністрів України, Стратегія сталого розвитку «Україна – 2020», план заходів з виконання Програми діяльності Кабінету Міністрів України та Стратегії сталого розвитку «Україна-2020» у 2015 році

Джерело: за даними [5, 6].

політики органами регіональної влади та місцевого самоврядування та підвищить їх відповідальність за соціально-економічний стан. Також значно зростає їх роль у виконанні завдань та реалізації перспективних проєктів розвитку власних територій. Втім, регіональна та місцева влада має чітко розрізняти процеси спрямування бюджетних коштів на споживання та розвиток [1, с. 102–107; 2, с. 5; 9, с. 167–168].

Органи державного управління постійно перебувають у виборі механізмів забезпечення економічної безпеки регіону. У процесі децентралізації влади такі механізми визначають нові контури економічних і фінансових повноважень регіонів, першочергові завдання щодо підтримки життєдіяльності територій, особливості соціального розвитку. Так, визначальним є інституційне забезпечення реформування адміністративно-територіального устрою та місцевого самоврядування. Насамперед необхідно деполітизувати, професіоналізувати та побудувати прозору систему державного управління, запровадити персональну відповідальність державних службовців та ввести у практику нову прозору класифікацію їх посад.

Потребує оптимізації й чисельність працівників державного апарату, зокрема в структурі співвідношення державної та обласної адміністрації, шляхом перегляду цілей, завдань, функцій, прав і повноважень державних інституцій з дотриманням принципу «презумпції непотрібності» функцій, що виконуються. Доречним може стати запровадження секторного підходу та квотованого бюджетування в системі органів державного управління.

Важливо інституційно посилити рівень повноважень регіональних органів влади з наданням базових адміністративних послуг. При цьому швидкими тем-

пами має відбутись їх скорочення та впорядкованість відносин щодо якості, ціни та оплати. Вважаємо, що на адміністративному рівні надання більшості послуг населенню повинно відбуватись електронним способом, впровадження якого сприятиме створенню умов для відкритої та прозорої діяльності регіональних органів влади. Запровадження такої форми інституційного управління економікою регіону сприятиме дебіюрократизації суспільства, посиленню дерегуляції комерційної господарської діяльності, зростанню соціальної відповідальності органів місцевого самоврядування.

Перед регіональними органами влади та органами місцевого самоврядування стоїть завдання пошуку додаткових інструментів та ресурсів для розвитку міської інфраструктури, системи життєзабезпечення міст та територій, створення умов у підвищенні ефективності та надійності функціонування житлово-комунального господарства. Інструментом, що може бути використаним для його вирішення, є подальше вдосконалення системи інституційного забезпечення розвитку державно-приватного партнерства, поширення концесії, регіональних кластерів, нових форм транскордонного співробітництва.

Вважаємо, що в сучасних складних соціально-економічних умовах навколо вирішення завдань покращення матеріального становища та підвищення рівня якості життя населення важливо активізувати зусилля органам державної влади на регіональному та субрегіональному рівнях щодо інституалізації соціальної відповідальності та підтримки критичних сфер життєзабезпечення.

Очевидно, що для ефективного забезпечення економічної безпеки регіону необхідно використовувати

Ризики та можливості для економічної безпеки регіону в процесі реалізації політики децентралізації чи її відсутності

Ризики для економічної безпеки регіону без реалізації політики децентралізації	Можливості для економічної безпеки регіону в процесі реалізації політики децентралізації
<p>Збереження бюджетної та фінансової залежності регіону від центральних органів державного управління;</p> <ul style="list-style-type: none"> – ослаблення системи регулювання і контролю економіки органами регіональної влади та місцевого самоврядування; – низька ефективність реалізації програм запобігання кризових явищ та підтримки фінансово-економічних можливостей базових галузей регіону; – уповільнення темпів розвитку інвестиційного середовища та зменшення обсягів фінансово-кредитних ресурсів для реального сектора економіки; – погіршення якості формування системи міжгалузевої та міжсекторної кооперації регіональними бізнес-структурами; – неспроможність до створення умов для підвищення ефективності та надійності функціонування житлово-комунального господарства регіону; – подальше зростання диспропорцій у економічній сфері між районами і містами та загострення депресивності територій; – переважання в діяльності управлінських структур особистісних та корпоративних інтересів над регіональними; – низька заінтересованість регіональних суб'єктів бізнесу у розвитку науково-технологічної сфери; – загострення кризових явищ у секторах соціального обслуговування та гуманітарного пізнання 	<p>Покращення економіко-правового середовища регіону для підприємницької діяльності та розвитку бізнесу;</p> <ul style="list-style-type: none"> – формування та розбудов дієвої інституційної інфраструктури фінансово-ресурсного та інвестиційного забезпечення регіонального підприємництва; – підвищення інноваційної активності та науково-технічного та технологічного потенціалу; – прискорення темпів розширення внутрішньорегіонального споживчого ринку та інтенсифікації міжрегіонального співробітництва; – досягнення структурних змін та усунення диспропорцій в економіці регіону; – підвищення зацікавленості та відповідальності суб'єктів господарювання у розбудові регіональної інфраструктури; – покращення якості антимонопольної політики та конкурентного середовища в економіці регіону; – посилення контролю за дотриманням державних стандартів і гарантій в оплаті праці та забезпечення колективно-договірного регулювання регіонального ринку праці; – забезпечення належного фінансування програмних заходів розвитку соціальної сфери, системи охорони здоров'я та освіти; – активізація діяльності з розвитку міжнародного та транскордонного співробітництва

Джерело: авторська розробка.

організаційний механізм. Такий механізм насамперед передбачає активізацію управлінських функцій органів регіональної влади, межі яких збільшуватимуться в міру проведення децентралізації.

Крім того, важливо започаткувати практику формування фондів пільгового кредитування та фінансування реалізації бізнес-структурами пріоритетних для соціально-економічного розвитку регіону інвестиційних проектів. Особливо необхідною є діяльність таких організацій у сфері підтримки малого бізнесу, яка забезпечує постійні надходження до місцевого бюджету, ділову активність та зайнятість значної частки населення, а також стимулює розвиток привабливих для території видів економічної діяльності.

У разі розширення економічних повноважень місцевої влади очікується підвищення ефективності управлінських впливів у сфері реальної розбудови інфраструктури інноваційного ринку, розміщення державних замовлень на виконання інноваційних проектів і програм на конкурентних засадах, створення регіональних наукових центрів з урахуванням регіональної спеціалізації та науково-виробничих кластерів. Відтак, органам влади необхідно активно зайнятись плануванням та розвитком інфраструктури інноваційної, освітньої та науково-дослідної діяльності з метою інтелектуалізації економіки регіону.

Поряд з удосконаленням інституційного забезпечення економічної безпеки регіону поступово загострюються суперечності в питаннях покращення якості політики гарантування соціальної підтримки населення. Так, першочерговими заходами на рівні регіональної та місцевої влади має стати: покращення якості соціальної

роботи шляхом забезпечення центрів соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді кваліфікованими професійними кадрами; проведення аналізу діючих регіональних медичних програм, визначення їхньої доцільності та ефективності; забезпечення ефективного співробітництва органів виконавчої влади та місцевого самоврядування, профспілок і роботодавців, громадських організацій з питань забезпечення ефективної зайнятості громадян та ведення соціально відповідального бізнесу.

Очевидно, що метою стратегії децентралізації державного управління є досягнення комплексного розвитку регіональних господарських систем. Забезпечення економічної безпеки стає ключовим орієнтиром стратегічних змін в економіці регіону. В її основу закладається економічний механізм повного та ефективного використання виробничо-ресурсного потенціалу регіону.

Для розвитку регіональної економіки та її потенціалу важливо забезпечити розширення та модернізацію власної територіальної інфраструктури, розробити та впровадити стратегії підтримки та сприяння розвитку базових і пріоритетних для його території видів економічної діяльності, сформувати та забезпечити розвиток міжрегіональних, міжсекторальних та міжгалузевих локальних інтегрованих виробничих систем, активізувати підприємницьку діяльність у сфері малого та середнього бізнесу, підвищити ефективність використання науково-технологічного та інтелектуально-кадрового потенціалу шляхом розвитку венчурного бізнесу.

Так, територіальним органам влади варто активізувати діяльності щодо диверсифікації джерел фінансу-

вання соціально-економічних програм. Особливу значимість тут набуває прийняття та реалізація програм залучення іноземних інвестицій як невід'ємної складової стратегії соціально-економічного розвитку регіонів, районів та окремих міст, та їх узгодження зі стратегіями соціально-економічного розвитку галузей та територіальними цільовими програмами (програми енергозбереження, розвитку промисловості, АПК, транспорту, житлово-комунального господарства, інноваційного та інформаційного розвитку тощо).

Для досягнення найвищих результатів у забезпеченні економічної безпеки регіону в процесі децентралізації влади слід запровадити комплексний механізм, що включатиме інституційну, організаційну та економічну складові (рис. 1).

ВИСНОВКИ

Необхідно врахувати, що застосування механізмів обумовлено взаємною залежністю та підтримкою, посилення яких дозволить реалізувати завдання максимально ефективного використання потенціалу для забезпечення економічної безпеки та досягнення змін в структурі економіки регіону. Безперечно, що децентралізація прискорить темпи розв'язання постійних проблем у забезпеченні економічної безпеки регіону, але важливо, щоб посилювався контроль як з боку територіальної громади, так і центральних органів державної влади.

Водночас вважаємо, що в сьогоденних умовах зростання загроз функціонування системи економічної безпеки регіону ефективність реалізації механізмів значною мірою залежить від таких якостей територіальної громади, як політична активність, суспільна свідомість, економічна обізнаність, технологічна озброєність та ін.

ЛІТЕРАТУРА

1. **Бабінова О. О.** Державна регіональна політика і регіональний розвиток: сучасні реалії України та європейський досвід / О. О. Бабінова. – К.: Фенікс, 2011. – 268 с.
2. **Габа І. М.** «Децентралізація» – деякі плюси і мінуси / І. М. Габа // РайонІнфо. – 2014. – № 1. – С. 5.
3. **Данилишин Б.** Як децентралізувати управління в Україні / Б. Данилишин [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.epravda.com.ua/columns/>
4. **Доровської В. О.** Економічна безпека регіонів та її місце в державному регулюванні соціально-економічного розвитку України / В. О. Доровської // Бізнес Інформ. – 2013. – № 3. – С. 36–41.
5. Інтернет-сайт Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.minregion.gov.ua>
6. Інтернет-сайт. Децентралізація влади [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://decentralization.gov.ua>
7. **Криленко В. І.** Економічна безпека регіону як складова забезпечення національної економічної безпеки / В. І. Криленко // Електронне наукове фахове видання «Ефективна еко-

Рис. 1. Механізми та інструменти забезпечення економічної безпеки регіону в процесі децентралізації

Джерело: авторська розробка.

номіка» [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=1779>

8. Макаров Г. В. Очікувані ризики у процесі децентралізації влади в Україні. Аналітична записка / Г. В. Макаров [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.niss.gov.ua/articles/1021/>

9. Ткач В. О. Система економічної безпеки регіону: аналіз та перспективи / В. О. Ткач // Вісник Дніпропетровського державного аграрного університету. – 2011. – № 2. – С. 165–168.

REFERENCES

Babinova, O. O. *Derzhavna rehionalna polityka i rehionalnyi rozvytok: suchasni realii Ukrainy ta ievropeyskyi dosvid* [State regional policy and regional development: the modern realities of Ukraine and European experience]. Kyiv: Feniks, 2011.

Danylyshyn, B. "Yak detsentralizuvaty upravlinnia v Ukraini" [As decentralized management in Ukraine]. <http://www.epravda.com.ua/columns/>

Dorovskoi, V. O. "Ekonomichna bezpeka rehioniv ta ii mistse v derzhavnomu rehuliuванні sotsialno-ekonomichnoho rozvytku Ukrainy" [The economic security of the region and its place in state

regulation of social and economic development of Ukraine]. *Biznes Inform*, no. 3 (2013): 36-41.

Haba, I. M. "«Detsentralizatsiia» – deiaki pliusy i minusy" ["Decentralization" – some pros and cons]. *RaionInfo*, no. 1 (2014): 5.

Internet-sait Ministerstva rehionalnoho rozvytku, budivnytstva ta zhytlovo-komunalnoho hospodarstva. <http://www.minregion.gov.ua>

Internet-sait. Detsentralizatsiia vlady. <http://decentralization.gov.ua>

Krylenko, V. I. "Ekonomichna bezpeka rehionu iak skladova zabezpechennia natsionalnoi ekonomichnoi bezpeky" [The economic security of the region as part of national economic security]. <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=1779>

Makarov, H. V. "Ochikuvani ryzyky u protsesi detsentralizatsii vlady v Ukraini. Analychna zapyska" [Expected risks in the process of decentralization of power in Ukraine. Policy Brief]. <http://www.niss.gov.ua/articles/1021/>

Tkach, V. O. "Systema ekonomichnoi bezpeky rehionu: analiz ta perspektyvy" [The system of economic security of the region: analysis and prospects]. *Visnyk Dnipropetrovskoho derzhavnoho ahrarynoho universytetu*, no. 2 (2011): 165-168.